Suvestinė redakcija nuo 2014-01-24 iki 2017-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. 118-5958, i. k. 112301MISAK00D1-810

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
Į S A K Y M A S

DĖL PRAMONINIŲ IR KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIOS DALIES ATSKYRIMO, ATSIŽVELGIANT Į ENERGIJOS, PAGAMINTOS IŠ PRAMONINIŲ IR KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ, ATSINAUJINANČIĄ DALĮ, METODIKOS PATVIRTINIMO

2012 m. spalio 4 d. Nr. D1-810
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energijos įstatymo (Žin., 2011, Nr. 62-2936) 7 straipsnio 7 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (1992, Nr. 5-75; 2011, Nr. 91-4315) 6 straipsniu:

1. T v i r t i n u Pramoninių ir komunalinių atliekų biologiškai skaidžios dalies atskyrimo, atsižvelgiant į energijos, pagamintos iš pramoninių ir komunalinių atliekų, atsinaujinančią dalį, metodiką (toliau – Metodika) (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad Metodikoje nustatyta tvarka turi vadovautis ūkio subjektai, iš komunalinių ir (ar) gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų gaminantys biodujas; iš komunalinių ir (ar) gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų gaminantys kietąjį atgautąjį kurą; naudojantys energijos gamybai biodujas, kietąjį atgautąjį kurą, komunalines ir (ar) gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekas; eksploatuojantys regioninius nepavojingųjų atliekų sąvartynus ir (ar) prižiūrintys uždarytus nepavojingųjų atliekų sąvartynus, kuriuose surenkamos sąvartynų biodujos; taip pat ūkio subjektai, naudojantys sąvartynų biodujas energijos gamybai.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

3. P a v e d u:

3.1. Metodikos vykdymo kontrolę Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentams.

3.2. *Neteko galios nuo 2014-01-24*

Punkto naikinimas:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

APLINKOS MINISTRAS GEDIMINAS KAZLAUSKAS

SUDERINTA
Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos
2012 m. rugsėjo 20 d. raštu Nr. (8.2-10)3-3522

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2012 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. D1-810

PRAMONINIŲ IR KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIOS DALIES ATSKYRIMO, ATSIŽVELGIANT Į ENERGIJOS, PAGAMINTOS IŠ PRAMONINIŲ IR KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ, ATSINAUJINANČIĄ DALĮ, METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pramoninių ir komunalinių atliekų biologiškai skaidžios dalies atskyrimo, atsižvelgiant į energijos, pagamintos iš pramoninių ir komunalinių atliekų, atsinaujinančią dalį, metodikos (toliau – Metodika) tikslas – nustatyti tvarką, kuria vadovaujantis nustatoma komunalinių ir (ar) pramoninių (toliau – gamybos ir kitos ūkinės veiklos) atliekų, kietojo atgautojo kuro biologiškai skaidi dalis, naudojama atsinaujinančių išteklių energijos gamybai.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

2. Metodikoje nustatyti reikalavimai taikomi ūkio subjektams:
2.1. iš komunalinių ir (ar) gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų gaminantiems biodujas;
2.2. iš komunalinių ir (ar) gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų gaminantiems kietąjį atgautąjį kurą;
2.3. naudojantiems energijos gamybai kietąjį atgautąjį kurą, komunalines ir (ar) gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekas;
2.4. eksploatuojantiems regioninius nepavojingųjų atliekų sąvartynus ir (ar) prižiūrintiems uždarytus nepavojingųjų atliekų sąvartynus, kuriuose surenkamos sąvartynų biodujos;
2.5. naudojantiems sąvartynų biodujas ir kitas biodujas energijos gamybai.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Metodikoje vartojamos sąvokos:
3.1. **Atsinaujinančių išteklių energija –** energija iš atsinaujinančių neiškastinių išteklių: vėjo, saulės energija, aeroterminiai, geoterminiai, hidroterminiai ištekliai ir vandenynų energija, hidroenergija, biomasė, biodujos, įskaitant sąvartynų ir nuotekų perdirbimo įrenginių dujas, taip pat kitų atsinaujinančių neiškastinių išteklių, kurių panaudojimas technologiškai yra galimas dabar arba bus galimas ateityje, energija.
3.2. **Biodujos** – iš biomasės pagamintos dujos.
3.3. **Biokuras** – iš biomasės pagaminti degieji dujiniai, skystieji ir kietieji produktai, naudojami energijai gaminti.
3.4. **Biologiškai skaidžios atliekos** – bet kokios atliekos, kurios gali skaidytis ar būti suskaidytos aerobiniu ar anaerobiniu būdu, pavyzdžiui, maisto ir virtuvės atliekos, žaliosios atliekos, popieriaus ir kartono, medienos, natūralių audinių atliekos, taip pat nuotekų dumblas, biologiškai skaidžios gamybos atliekos.
3.5. **Biomasė** – biologiškai skaidžios biologinės kilmės žemės ūkio, miškų ūkio ir susijusių pramonės šakų, įskaitant žuvininkystę ir akvakultūrą, žaliavos, atliekos ir liekanos, įskaitant augalines ir gyvūnines medžiagas, taip pat biologiškai skaidžios pramoninės ir komunalinės atliekos.

3.6. **Kietasis atgautasis kuras** – iš nepavojingųjų atliekų paruoštas didelės energinės vertės kietasis kuras, naudojamas energijai gauti atliekų deginimo arba bendrojo atliekų deginimo įmonėse. Reikiamai apdorotas, homogenizuotas ir kitaip pagerintas kietasis atgautasis kuras turi atitikti Lietuvos standarte LST EN 15359:2012 „Kietasis atgautasis kuras. Techniniai reikalavimai ir klasės“ nustatytus klasifikavimo ir specifikacijų reikalavimus.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

3.7. Kitos Metodikoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme (Žin., 1998, Nr. 61-1726; 2002, Nr. 72-3016), Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme (Žin., 2011, Nr. 62-2936) vartojamas sąvokas.

III. KOMUNALINIŲ, GAMYBOS IR KITOS ŪKINĖS VEIKLOS ATLIEKŲ BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIOS DALIES NUSTATYMO TVARKA

4. Biologiškai skaidi komunalinių, gamybos ir kitoje ūkinėje veikloje susidarančių atliekų dalis yra atsinaujinančių išteklių dalis.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

5. Ūkio subjektai, iš komunalinių ir (ar) gamybos ir kitoje ūkinėje veikloje susidariusių atliekų gaminantys kietąjį atgautąjį kurą, teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ataskaitą, nurodytą Metodikos priede, užpildydami 1 lentelę.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

6. Ūkio subjektai, naudojantys komunalines, gamyboje ir kitoje ūkinėje veikloje susidarančias atliekas biodujų gamybai, atsinaujinančių išteklių energijos dalį nustato pagal pagamintą biodujų kiekį ir teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ataskaitą, nurodytą Metodikos priede, užpildydami 1 lentelę.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

7. Ūkio subjektai, naudojantys biodujas, kietąjį atgautąjį kurą energijos gamybai, teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ataskaitą, nurodytą Metodikos priede, užpildydami atitinkamai 2 ir 3 lenteles. Ūkio subjektai, naudojantys energijos gamybai kietąjį atgautąjį kurą, biologiškai skaidžią dalį jame nustato vadovaudamiesi Lietuvos standarte LST EN 15440:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Biomasės kiekio nustatymo metodas“ nurodytais skaičiavimo metodais.

Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

8. Ūkio subjektai, naudojantys energijos gamybai komunalines, gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekas, biologiškai skaidžią dalį jose nustato vadovaudamiesi Lietuvos standarte LST EN 15440:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Biomasės kiekio nustatymo metodas“ nurodytais skaičiavimo metodais ir teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ataskaitą, nurodytą Metodikos priede, užpildydami 1 lentelę.

9. Ūkio subjektai, eksploatuojantys regioninius nepavojingųjų atliekų sąvartynus, kuriuose surenkamos sąvartynų biodujos, ir ūkio subjektai, prižiūrintys uždarytus nepavojingųjų atliekų sąvartynus, kuriuose surenkamos sąvartynų biodujos, informaciją apie surinktą, panaudotą energijos gamybai biodujų kiekį, pagamintą energijos kiekį teikia

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ataskaitoje, nurodytoje Metodikos priede, užpildydami 4 lentelę.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

10. Ūkio subjektai, naudojantys sąvartynų biodujas energijos gamybai, teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ataskaitą, nurodytą Metodikos priede, užpildydami 4 lentelę.

11. Vykdant komunalinių, gamybos ir kitoje veikloje susidariusių atliekų importą (įvežimą) į Lietuvos Respubliką, taikomi Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos teisės aktų ir tarptautinių sutarčių reikalavimai.

12. Turi būti siekiama, kad atliekų naudojimo energijai gauti įrenginiuose pirmiausia būtų naudojamos Lietuvoje susidariusios atliekos.

13. Ūkio subjektai, naudojantys iš Europos Sąjungos ar ne iš Europos Sąjungos valstybių importuotas komunalines, gamybos ir kitoje veikloje susidariusias atliekas energijos gamybai, teikia Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai ataskaitą, nurodytą Metodikos priede, užpildydami 1 lentelę.
Punkto pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

14. Metodikos 5–13 punktuose nurodyta 2011–2012 metų informacija teikiama Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai iki 2013 m. liepos 31 d., o vėliau praėjusių dvejų metų laikotarpio informacija teikiama iki liepos 31 d.

IV. KOMUNALINIŲ, GAMYBOS IR KITOJE ŪKINĖJE VEIKLOJE SUSIDARANČIŲ ATLIEKŲ BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIOS DALIES NUSTATYMO TYRIMŲ ATLIKIMO TVARKA

14. Tyrimus, skirtus nustatyti komunalinių, gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų, kietojo atgautojo kuro biologiškai skaidžią dalį vadovaujantis Lietuvos standarte LST EN 15440:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Biomasės kiekio nustatymo metodas“ nurodytais vienu ar keliais tyrimo metodais, turi atlikti ūkio subjektai, nurodyti Metodikos 2.3 papunktyje.

15. Metodikos 14 punkte nurodyti ūkio subjektai, atsižvelgdami į galimą sezonų kaitos įtaką tyrimo rezultatams, biologiškai skaidžios atliekų, kietojo atgautojo kuro dalies nustatymo tyrimus privalo organizuoti ne rečiau kaip 4 kartus per metus.

16. Tyrimams pagal Lietuvos standarte LST EN 15440:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Biomasės kiekio nustatymo metodas“ nurodytus vieną ar kelis tyrimo metodus atlikti ūkio subjektai turi pasitelkti nepriklausomas laboratorijas (išskyrus Lietuvos standarto LST EN 15440:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Biomasės kiekio nustatymo metodas“ B priede nurodytą tyrimo metodą). Lietuvos standarto LST EN 15440:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Biomasės kiekio nustatymo metodas“ A, C prieduose nurodytiems tyrimams atlikti pirmenybė turi būti teikiama pagal LST EN ISO 17025:2005 standartą „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliami bendrieji reikalavimai“ (toliau – ISO 17025:2005 standartas) akredituotoms, nepriklausomoms laboratorijoms. Informacija apie laboratorijas skelbiama Aplinkos apsaugos agentūros, Nacionalinio akreditacijos biuro prie Ūkio ministerijos tinklalapiuose.

17. Atliekant komunalinių, gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekų, kietojo atgautojo kuro biologiškai skaidžios dalies nustatymo tyrimus pagal ISO 17025:2005 standartą neakredituotose laboratorijose, prie tyrimų atlikimo akto turi būti pridedami dokumentai, įrodantys laboratorijos lygiavertiškumą pagal ISO 17025:2005 standartą akredituotai laboratorijai kokybės vadybos požiūriu. Pagal ISO 17025:2005 standartą neakredituotos

laboratorijos lygiavertiškumas kokybės vadybos požiūriu įrodomas šiai laboratorijai įgijus kokybės vadybos sistemos atitiktį standarto LST EN ISO 9001:2008 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ reikalavimams patvirtinantį sertifikatą.

18. Imant mėginius, turi būti vadovaujamasi teisės aktuose ir (ar) standartuose nurodytomis mėginių ėmimo metodikomis, standartais (pavyzdžiui, LST EN 15442:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Ėminių ėmimo metodai“, LST CEN/TS 15443:2007 „Kietasis atgautasis kuras. Laboratorinių ėminių paruošimo metodai“, LST EN 15413:2011 „Kietasis atgautasis kuras. Tyrinių ruošimo iš laboratorinių ėminių metodai“).

19. Apie planuojamo tyrimo, skirto biologiškai skaidžiai atliekų, kietojo atgautojo kuro daliai nustatyti, datą ūkio subjektas praneša atitinkamos teritorijos, kurioje planuojama atlikti tyrimus, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regiono aplinkos apsaugos departamentui (toliau – regiono aplinkos apsaugos departamentas), pateikdamas rašytinį pranešimą apie planuojamą tyrimą, likus ne mažiau kaip 10 kalendorinių dienų iki tyrimo pradžios. Ūkio subjekto atliekamame tyrime turi dalyvauti vienas ar keli atitinkamos teritorijos, kurioje planuojama atlikti tyrimus, regiono aplinkos apsaugos departamento įgaliotas (-i) atstovas (-ai).

20. Ūkio subjektas fiksuoja biologiškai skaidžios atliekų, kietojo atgautojo kuro dalies nustatymo procesą ir esminius tyrimo duomenis (tyrimų atlikimo datą (-as), tiriamas atliekas, kietąjį atgautąjį kurą identifikuojančius duomenis, mėginių ėmimo vietą, mėginių parengimą tyrimui, tyrimų rezultatus ir kitą reikšmingą informaciją). Užbaigus tyrimą, ūkio subjektas surašo tyrimų atlikimo aktą, kuriame nurodomi pagrindiniai tyrimo proceso duomenys, tyrimo rezultatai ir tyrime dalyvavę asmenys. Tyrimų atlikimo aktą pasirašo ūkio subjekto paskirtas atsakingas asmuo.

21. Pagrindinius tyrimo proceso duomenis ir tyrimo rezultatus ūkio subjektas saugo ne trumpiau kaip 3 metus.

Papildyta skyriumi:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Skyriaus numeracijos pakeitimas:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

22. Asmenys, pažeidę Metodikos reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Punkto numeracijos pakeitimas:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

Pramoninių ir komunalinių atliekų biologiškai skaidžios dalies atskyrimo, atsižvelgiant į energijos, pagamintos iš pramoninių ir komunalinių atliekų, atsinaujinančią dalį, metodikos
priedas

ENERGIJOS GAMYBOS IŠ ATLIEKŲ BIOLOGIŠKAI SKAIDŽIOS DALIES _____ METŲ ATASKAITA

_____
(pildymo data)

_____
(ūkio subjekto pavadinimas, adresas)

1 lentelė. Atliekų naudojimas biodujų, KAK, energijos gamybai

Naudotų atliekų pavadinimas ir kodas	Naudotų atliekų kiekis, tonomis	Biologiškai skaidi atliekų dalis		Pagamintų biodujų kiekis, m^3	Pagaminto KAK* kiekis, tonomis	Pagamintos pirminės energijos kiekis, ktne	
		tonomis	procentais			šilumos energija	elektros energija
Atliekos, susidariusios Lietuvoje:							
Komunalinės, gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekos							
Atliekos, importuotos iš ES valstybių:							
Komunalinės, gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekos							
Atliekos, importuotos ne iš ES valstybių:							
Komunalinės, gamybos ir kitos ūkinės veiklos atliekos							

* KAK – kietasis atgautasis kuras.

Lentelės pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

2 lentelė. KAK naudojimas energijai gauti

	Panaudoto KAK kiekis, tonomis	**Biologiškai skaidi KAK dalis**		**Pagamintos pirminės energijos kiekis, ktne**		**Naudoto KAK gamintojas**
		tonomis	**procentais**	**šilumos energija**	**elektros energija**	
KAK						

* KAK – kietasis atgautasis kuras.

3 lentelė. Biodujų naudojimas energijai gauti

	Panaudotas biodujų kiekis, m^3	**Pagamintos pirminės energijos kiekis, ktne**		**Naudotų biodujų gamintojas**
		šilumos energija	**elektros energija**	
Biodujos				

4 lentelė. Biodujų gamyba regioniniuose nepavojingųjų atliekų sąvartynuose, uždarytuose nepavojingųjų atliekų sąvartynuose ir jų naudojimas energijai gauti

Sąvartyno pavadinimas	Surinktas biodujų kiekis, m^3	Panaudotas biodujų kiekis, m^3	Pagamintos pirminės energijos kiekis, ktne		Biodujų gamintojas	Biodujų naudotojas
			šilumos	elektros		

			energija	energija		
Regioniniai nepavojingųjų atliekų sąvartynai						
Uždaryti nepavojingųjų atliekų sąvartynai						

Lentelės pakeitimai:
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas
Nr. D1-59, 2014-01-23, paskelbta TAR 2014-01-23, i. k. 2014-00431
Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. spalio 4 d. įsakymo Nr. D1-810 „Dėl Pramoninių ir komunalinių atliekų biologiškai skaidžios dalies atskyrimo, atsižvelgiant į energijos, pagamintos iš pramoninių ir komunalinių atliekų, atsinaujinančią dalį, metodikos patvirtinimo“ pakeitimo